

وزارت جهاد کشاورزی

معاونت ترویج و مشارکت مردمی

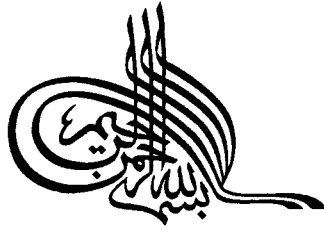
دفتر آموزش روستاییان

**تربیت
کارگر ماهر
پرورش دهنده
گوساله بومی**

استاندارد
مهارت
و آموزشی

پرورش
دام

کد: ۷۹-۲۱۲۴۰۱۲

□ شناسنامه استاندارد آموزشی:

- عنوان دوره: تربیت کارگر ماهر پرورش دهنده گوساله بومی
- عنوان رشته: پرورش دام
- تهیه و تدوین: گروه آموزشهای فنی و حرفه‌ای غیررسمی - هسته کارشناسی برنامه‌ریزی آموزشی - درسی پرورش و اصلاح دام
- ناشر: معاونت ترویج و مشارکت مردمی - دفتر آموزش روستاییان
- تاریخ انتشار: زمستان ۱۳۷۹
- نوبت چاپ: اول

این استاندارد آموزشی براساس اعلام نیاز معاونت امور دام - اداره کل پرورش و اصلاح دام تهیه و تدوین گردیده است.

فهرست مطالب

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۴	۱- مقدمه
۵	۲- تعریف مفاهیم و اصطلاحات
۶	۳- تعریف دوره
۶	۴- مشخصات کلی دوره
۷	۵- هدفهای دوره
۱۰	۶- فرصت‌های شغلی
۱۱	۷- مخاطبین دوره (کارآموزان)
۱۱	۸- مربیان دوره
۱۲	۹- محتوای آموزشی دوره
۱۴	۱۰- فضاهای آموزشی
۱۴	۱۱- شرایط قبولی و اعطاء گواهینامه
۱۵	۱۲- جدول مهارتها و تواناییهای کارآموزان
۱۶	۱۳- جدول محتوای آموزشی و سرفصلها

ضمیمه

پرسشنامه‌های نظرخواهی از استاندارد آموزشی

۱	بخش اول: ویژه مربیان آموزشی
۲	بخش دوم: ویژه کارآموزان دوره
۳	بخش سوم: ویژه مجریان آموزشی

مقدمه

برگزاری دوره‌های آموزشی اعم از رسمی و غیررسمی هنگامی کارآمد و اثربخش خواهد بود که از اصول برنامه‌ریزی آموزشی پیروی کرده باشد. بدیهی است این امر موجب می‌گردد تمامی فعالیتهای آموزشی به سوی هدفهای دوره، همسو و متمرکز شوند به این جهت امروزه دست‌اندرکاران تعلیم و تربیت برای دوره‌های آموزشی گوناگون «استانداردهای آموزشی» لازم را تدوین نموده و به کار می‌گیرند.

استانداردهای آموزشی حاوی مزایای فراوانی هستند به ویژه، یکسان سازی کمی و کیفی دوره‌ها در سطح کشور، تحقق بهتر و آسانتر تداوم یادگیری، برنامه‌ریزی منطقی‌تر دوره‌های آتی، میسر ساختن آموزش برنامه‌ریزی شده مادام‌العمر، تنظیم و پیش‌بینی دقیق بودجه و اعتبارات و بالاخره نظم بخشیدن به فعالیتهای آموزشی برنامه‌ریزان برخی از مزایای استانداردهای آموزشی است.

بنابراین، توجه مجریان دوره‌های آموزشی را به این نکته جلب می‌کند که یکی از هدفهای عمده تهیه استاندارد آموزشی حاضر، کمک به سازماندهی منطقی فعالیتهای آنان در جنبه‌های اجرای دوره‌های آموزشی است. از این رو قبل از هرچیز ضروری است که برای هر یک از اجزای دوره‌های آموزشی، اصول و شرایط برگزاری آن را با مراجعه به استاندارد درک نمایند، سپس عملیات اجرایی خود را تنظیم کنند. امتیاز این امر آن است که تمامی زحمات و تلاشهای برگزارکنندگان از نظم لازم برخوردار شده و موفقیت آنان در انجام امور محوله تضمین خواهد شد. بدیهی است چنانچه یک دوره آموزشی چند بار در سال برگزار شود با به کارگیری استاندارد، می‌توان مطمئن شد که اجرای تمام دوره‌ها از نظر کمی و کیفی دارای استاندارد یکسان خواهند بود و عملیات برنامه‌ریزی تمامی دوره‌های بعدی نیز با اطمینان خاطر و بینش بهتری انجام خواهد شد.

مفاهیم و اصطلاحات

تعریف برخی از مفاهیم و اصطلاحات بکارگرفته شده در این استاندارد به شرح ذیل است:
تعریف کارآموز: به فردی گفته می‌شود که ضمن آشنایی با دانش فنی (اصول تغذیه، بهداشت، جایگاه و...) مهارت‌های علمی و عملی لازم را جهت خوراک دهی اصولی و پرورش صحیح گوساله را کسب می‌نماید.

- **محتوای آموزشی:** مجموعه اطلاعات، دانش و مهارت‌هایی است که طی یک دوره آموزشی به مخاطبین (کارآموزان) ارائه می‌شود و هدف برنامه‌ریزان دوره آن است که این مجموعه اطلاعات و مهارت‌ها را کارآموزان بخوبی و بطور صحیح بیاموزند.

حیطه شناختی: عبارتست از یادگیری آن بخش از محتوای آموزشی که عمدتاً جنبه نظری داشته و غالباً مستلزم تلاش و فعالیتهای ذهنی است که منجر به داشتن اطلاعات فنی کامل از محتوای آموزشی می‌شود.

حیطه مهارتی: عبارتست از قدرت به انجام درآوردن یک کار که به حرکات بدنی مشخص برای انجام یک فعالیت و عملکرد منظم مربوط می‌شود.

ارزشیابی تشخیصی (ارزشیابی ابتدای دوره): این نوع ارزشیابی آموخته‌های قبلی و تجارب کارآموزان را که لازمه یادگیری مطالب جدید است می‌سنجد و با این ارزشیابی مربی به نقطه شروع فعالیتهای آموزشی پی می‌برد.

ارزشیابی تکوینی (ارزشیابی حین دوره): این نوع ارزشیابی در جریان آموزش (حین اجراء دوره) انجام می‌گیرد.

ارزشیابی نهایی (پایان دوره): در پایان دوره از کارآموزان به شرح ذیل آزمون بعمل خواهد آمد:

- ۱- آزمون کتبی که بمنظور ارزیابی آموخته‌های کارآموزان در طول دوره بعمل می‌آید.
- ۲- آزمون عملی که برای ارزیابی میزان مهارت و تواناییهای کارآموزان درخصوص محتوای عملی دوره بعمل می‌آید.

تعریف دوره

دوره «تربیت کارگر ماهر پرورش دهنده گوساله بومی»؛ دوره‌ای است که طی آن کارآموز دانش فنی و مهارت‌های لازم در زمینه اصول نگهداری و پرورش گوساله را فرا می‌گیرد.

مشخصات کلی دوره آموزشی

شرایط شرکت در دوره	شاغل بعنوان کارگر گاوداری علاقتمندی اشتغال به کار در این زمینه
مشخصات کارآموز	جنسیت: مرد و زن سطح سواد: حداقل خواندن و نوشتن برای شاغلین در بخش و پایان دوره ابتدایی برای علاقمندان غیرشاغل در این حرفه سن: حداقل ۱۸ سال
مدت دوره	۱۲ روز
کل ساعات دوره	۴۸ ساعت [۱۶ ساعت نظری و ۳۲ ساعت عملی] روزانه ۴ ساعت
ظرفیت پذیرش هر دوره	حداقل ۱۵ و حداکثر ۲۰ نفر
شیوه اجراء	نظری و عملی - روزانه
کادر آموزشی	- یکنفر کارشناس علوم دامی برای تدریس محتوای نظری و عملی در زمینه مسایل پرورشی و تغذیه‌ای - یکنفر دکتر دامپزشک برای تدریس محتوای نظری و عملی در زمینه مسایل بهداشت و بیماریها
شرایط قبولی کارآموز	- کسب نمره حداقل ۱۴ (میانگین نمرات نظری و عملی) - نداشتن غیبت بیش از $\frac{1}{5}$ کل ساعات دوره
کادر اجرایی	مدیریت ترویج و مشارکت مردمی استان - اداره ترویج شهرستان - مرکز آموزش روستاییان

هدفهای دوره

هدفهای اساسی دوره آموزشی «تربیت کارگر ماهر پرورش دهنده گوساله بومی»: به تفکیک عبارتند از:

۱- هدفهای اختصاصی

هدف اختصاصی این دوره ایجاد زمینه و موقعیت اشتغال از طریق تربیت نیروی انسانی ماهر و کارا و کارآفرین در زمینه پرورش گوساله بومی به روش علمی و جدید

۲- هدفهای آموزشی

۲-۱- هدفهای کلی: هدفهای کلی این دوره بهبود کمی و کیفی حیطه شناختی و مهارتی کارآموزان در زمینه شناخت نژادهای گاو بومی ایران و نژادهای اصیل خارجی، توانایی تهیه خوراک دام، توانایی خوراک دادن، توانایی مراقبت از گوساله تازه متولد شده، توانایی خوراندن دارو، توانایی ضدعفونی، سمپاشی و شعله دادن جایگاه، آشنایی با اهمیت حذف شاخ و ثبت مشخصات و تهیه شناسنامه

۲-۲ هدفهای جزئی: هدفهای جزئی - آموزشی دوره رشد حیطه شناختی کارآموزان از سطح دانش تا سطح ارزیابی و قضاوت درباره امور و تقویت توانایی و حیطه مهارتی از سطح تقلید تا عادی شدن عملیات کارگاهی مرتبط با مبانی شناختی در زمینه‌ها و مواد ذیل است:

- آشنایی با نژادهای ایرانی و نژادهای اصیل خارجی
- کسب درک و فهم اصول نگهداری پرورش گوساله
- کسب شناخت در مورد مواد خوراکی مورد استفاده از جمله مواد علوفه‌ای، کنسانتره و

سیلاژ

- کسب آگاهی و توانایی نحوه تهیه خوراک و نگهداری مواد خوراکی

- آشنایی با احتیاجات غذایی گوساله

- کسب تجربه و تحلیل و اجرای مستقل مهارت در مورد اهمیت شیر و آغوز در تغذیه

گوساله و دستگاه گوارشی گوساله و قسمت‌های مختلف آن

- آشنایی با روشهای تغذیه گوساله و خوراندن شیر و آغوز و تغذیه مستقیم گوساله از

مادر

- توانایی تغذیه دستی و نحوه تقسیم‌بندی گوساله از نظر وزن و سن
- کسب شناخت تا سطح ارزیابی و رعایت نکات بهداشتی در زایمان
- کمک به زایمان گاو و توانایی خشک کردن نمودن گوساله و ضدعفونی بند ناف
- کسب شناخت و توانایی در زمینه بکارگیری ضدعفونی کننده‌ها
- آشنایی با نحوه خوراندن آغوز به گوساله‌ها
- آشنایی با اهمیت رعایت اصول بهداشتی و پیشگیری از بیماریها
- کسب درک و فهم و اجرای مستقل در مورد بیماریهای عفونی گوساله از جمله بیماریهای انگلی رایج داخلی و خارجی و انواع داروهای متداول و نحوه مصرف دارو از طریق دهان
- شناخت اصول فنی ایجاد جایگاه گوساله
- آشنایی با انواع مواد ضدعفونی کننده و سموم
- کسب شناخت و مهارت در مورد نحوه رقیق نمودن سموم و نکات مهم در استفاده از موارد فوق
- نحوه سمپاشی جایگاه و شعله دادن و سوزاندن جایگاه
- آشنایی با اهمیت حذف شاخ
- آگاهی از زمان مناسب حذف شاخ و روشهای معمول آن و توانایی نحوه سوزاندن شاخ در گوساله
- شناخت رعایت نکات بهداشتی در حذف شاخ
- شناخت اهمیت ثبت مشخصات و تهیه شناسنامه
- روشهای مختلف شناسایی دام از جمله (شماره گوش، بدن، گردن و اسکلیچ)
- کسب شناخت و مهارت در مورد انواع کارت شناسایی
- هدفهای رفتاری: انتظار می‌رود تا کارآموزان پس از شرکت در دوره و کسب یادگیری لازم در مورد کل سرفصلهای دوره به توانایی‌های ذیل نائل شوند:

- انواع نژادهای ایرانی و نژادهای خارجی گوساله را تشخیص می‌دهند و آن‌ها را در یک فیلم آموزشی عملاً نشان می‌دهند.
- اصول نگهداری پرورش گوساله را می‌فهمند و این اصول را عملاً در نگهداری گوساله بکار می‌گیرند.
- انواع مواد خوراکی مورد استفاده در پرورش گوساله را از جمله مواد علوفه‌ای، کنسانتره و سیلاژ فهرست می‌کنند و هریک را به تفکیک مورد بحث و بررسی قرار می‌دهند.
- فرایند تهیه خوراک دام را توضیح می‌دهند و با کمک و راهنمایی مربی به طور آزمایشی به تهیه خوراک دام و نگهداری از آن می‌پردازد.
- انواع احتیاجات غذایی گوساله را برمی‌شمارند.
- اهمیت و ضرورت شیر و آغوز در تغذیه گوساله را مورد تحلیل قرار می‌دهند.
- دستگاه گوارشی گوساله و قسمت‌های مختلف آن را بر روی یک مولاژ نشان می‌دهند.
- روش‌های تغذیه گوساله را بیان می‌کنند و عملاً به خوراندن شیر و آغوز به گوساله اقدام می‌کنند.
- انجام تغذیه مستقیم گوساله از مادر و تغذیه دستی گوساله را به تنهایی انجام می‌دهند.
- روش و نحوه تقسیم‌بندی گوساله از نظر وزن و سن را شرح می‌دهند و به این توانایی می‌رسند که انواع گوساله را با مقیاس‌های فوق تقسیم‌بندی نمایند.
- نکات بهداشتی در زایمان را تشریح می‌کنند و این موارد را عملاً در زایمان رعایت می‌کنند.
- عملیات مربوط به مراقبت از زایش گوساله و بعد از آن را تحت عناوین ذیل انجام می‌دهند.
- کمک به زایمان گاو، خشک نمودن گوساله، ضدعفونی بند ناف با استفاده از مواد ضدعفونی کننده متداول و خوراندن آغوز
- اهمیت و ضرورت رعایت بهداشت و پیشگیری از بیماریها را در پرورش گوساله تشریح می‌کنند.

- انواع بیماریهای عفونی گوساله از جمله (اسهال و پنومونی) را تشخیص می دهند.
 - بیماریهای انگلی داخلی از جمله (اسکاریس و تینازیس) و بیماریهای خارجی از جمله (کنه و شپش) را در پرورش گوساله می فهمند و با استفاده از داروهای متداول (انواع آنتی بیوتیکها) به پیشگیری و درمان آنها می پردازند.
 - نحوه مصرف دارو از طریق دهان گوساله را تبیین می کنند و این عملیات را عملاً انجام می دهند.

- اصول فنی ایجاد جایگاه را برای پرورش گوساله معین می کنند.
 - عملیات مربوط به ضد عفونی، سمپاشی و نعل دادن و سوزاندن جایگاه دام را با دقت انجام می دهند.

- زمان مناسب حذف شاخ را تشخیص می دهند.
 - روشهای حذف شاخ (شاخ بری و شاخ سوزی) را توصیف می کنند و عملیات مربوط به سوزاندن شاخ گوساله را با رعایت مسائل بهداشتی با دقت و هماهنگی انجام می دهند.
 - اهمیت و ضرورت ثبت مشخصات و تهیه شناسنامه دامهای پرورشی را توضیح می دهند.
 - با روشهای مختلف شناسایی دام (شماره گوش، بدن، گردن و اسکچ) آشنا می شوند و در تشخیص دامها این فاکتورها را بکار می گیرند.
 - انواع کارت شناسایی را برای گوساله تهیه می کنند.

فرصتهای شغلی

کارآموزان پس از گذراندن دوره آموزشی «تربیت کارگر ماهر پرورش دهنده گوساله بومی»؛ قادر خواهند بود که از فرصتهای شغلی زیر استفاده کنند:

- ۱- بعنوان کارگر گاوداری با ارائه کار با کیفیت تر منشأ خدمات بهتر و کسب درآمد و مزایای بیشتری برای واحد خواهند بود.
- ۲- استخدام بعنوان کارگر ماهر پرورش دهنده گوساله در گاوداریها برای افراد علاقمند به اشتغال کار در دامداریها.

مخاطبین دوره (کارآموزان)

در دوره آموزشی «تربیت کارگر ماهر پرورش دهنده گوساله بومی» کارآموز به کسانی اطلاق می‌گردد که حداقل شرایط ذیل را دارا باشند:

الف - در دامداریهای سنتی و نیمه صنعتی بعنوان کارگر شاغل باشند.

ب - به اشتغال در دامداریها علاقمند باشند.

ج - حداقل دارای سواد خواندن و نوشتن برای شاغلین در بخش و پایان دوره ابتدایی برای علاقمندان غیر شاغل در این حرفه باشند.

د - سن آنها کمتر از ۱۸ سال نباشد.

● یادآوری ۱: تعداد کارآموزان برای تشکیل و برگزاری هر دوره باید حداقل ۱۵ و حداکثر ۲۰ نفر باشد.

● یادآوری ۲: شرکت در این دوره برای کلیه افراد واجد شرایط مجاز می‌باشد ولی مروجین امور دام و فارغ‌التحصیلان شاخه کاردانش (رشته مهارتی گاو‌داری صنعتی) و نیز فارغ‌التحصیلان رشته امور دامی از دبیرستانهای فنی و حرفه‌ای جهاد در الویت هستند.

مربیان دوره

مربیان دوره آموزشی «تربیت کارگر ماهر پرورش دهنده گوساله بومی» کسانی هستند که:

- در زمینه مسائل مربوط به پرورش و نگهداری گاو حداقل ۲ سال تجربه مفید داشته باشند.

- از عهده تدریس محتوای آموزشی نظری و عملی دوره برآیند.

- دارای تحصیلات مرتبط باشند.

● یادآوری ۱: تشخیص صلاحیت علمی مربیان از طریق دستورالعملهای صادر شده از سوی دفتر آموزش روستائیان انجام می‌گیرد.

- یادآوری ۲: مربیانی که دوره تربیت مربی را گذرانده‌اند در الویت هستند.
- یادآوری ۳: برای تدریس در دوره فوق استفاده از ۲ مربی به شرح زیر ضروری است:
  - کارشناس علوم دامی برای تدریس محتوای نظری و عملی در زمینه مسائل پرورشی و تغذیه‌ای
  - کارشناس دامپزشکی برای تدریس محتوای نظری و عملی در زمینه مسائل بهداشت و بیماریها

محتوای آموزشی دوره

محتوای دوره آموزشی «تربیت کارگر ماهر پرورش دهنده گوساله بومی» مجموعاً ۴۸ ساعت است که ۱۶ ساعت آن به محتوای نظری و ۳۲ ساعت آن به عملیات کارگاهی و محتوای عملی اختصاص دارد. در این دوره آموزشی روزانه ۴ ساعت تدریس صورت می‌گیرد که مجموع طول دوره ۱۲ روز خواهد بود. سرفصلهای این دوره به تفکیک محتوای نظری و نظری / عملی (توأم) به شرح ذیل است:

۱- محتوای نظری:

- مبانی، مباحث و محتوایی از ایندوره که بایستی برای فراگیران در حیطه شناختی تدریس شود مجموعاً ۵/۵ ساعت که شامل سرفصلهای ذیل است:
  - آشنایی با اصول نگهداری پرورش گوساله [نیم ساعت]
  - آشنایی با مواد خوراکی مورد استفاده مانند مواد علوفه‌ای، کنسانتره و سیلاژ [یک ساعت]
  - آشنایی با احتیاجات غذایی گوساله و اهمیت شیر و آغوز در تغذیه گوساله و دستگاه گوارش گوساله و قسمتهای مختلف آن [یک ساعت]
  - آشنایی با رعایت نکات بهداشتی و زایمان [نیم ساعت]
  - آشنایی با اهمیت رعایت اصول بهداشتی و پیشگیری از بیماریها [نیم ساعت]
  - آشنایی با اصول فنی ایجاد جایگاه و انواع ضد عفونی کننده و سموم [نیم ساعت]

- آشنایی با اهمیت حذف شاخ [نیم ساعت]

- آشنایی با رعایت نکات بهداشتی در حذف شاخ [نیم ساعت]

- آشنایی با اهمیت ثبت مشخصات و تهیه شناسنامه [نیم ساعت]

۲- محتوای نظری / عملی (توأم)

عناوین توانایی‌ها و مطالب تئوری از این دوره که بایستی هم به صورت نظری و هم عملی (توأم) برای فراگیران ارائه شود شامل ۱۰/۵ ساعت نظری و ۳۲ ساعت عملی را به خود اختصاص داده است که شامل سرفصلهای ذیل است:

- آشنایی با نژادهای ایرانی (سرابی، سیستانی، گلپایگانی، تالشی، نجری و دشتیاری [ن

= نیم ساعت و ع = یک و نیم ساعت]

- آشنایی و توانایی با نژادهای اصیل خارجی (هلشتاین، براون سوئیس) [ن =

نیم ساعت و ع = یک و نیم ساعت]

- آشنایی با نحوه تهیه خوراک [ن = یک ساعت و ع = سه ساعت]

- آشنایی و مهارت در نحوه نگهداری مواد خوراکی [ن = یک ساعت و ع = سه ساعت]

- روشهای تغذیه‌ای گوساله و خوراندن شیر و آغوز شامل تغذیه مستقیم گوساله از

مادر و تغذیه دستی [ن = نیم ساعت و ع = دو ساعت]

- نحوه تقسیم‌بندی گوساله (از نظر وزن و سن) [ن = نیم ساعت و ع = دو ساعت]

- آشنایی با نحوه کمک به زایمان گاو، خشک نمودن گوساله، ضدعفونی بندناف، مواد

ضدعفونی کننده متداول و نحوه خوراندن آغوز به گوساله تازه متولد شده [ن = یک و نیم

ساعت و ع = چهار ساعت]

- شناخت انواع بیماریهای عفونی گوساله و بیماریهای انگلی رایج (داخلی و خارجی) و

بکارگیری داروهای متداول و مصرف آن در موقع لزوم [ن = یک و نیم ساعت و ع = چهار ساعت]

- آگاهی از نکات مهم در استفاده از مواد ضدعفونی کننده و توانایی سمپاشی جایگاه و

نحوه شعله دادن و سوزاندن جایگاه [ن = یک و نیم ساعت و ع = چهار ساعت]

- شناخت و توانایی حذف شاخ شامل آشنایی با زمان مناسب حذف شاخ، روشهای حذف

شاخ و سوزانیدن شاخ گوساله [ن = یک ساعت و ع = چهار ساعت]
 - روشهای مختلف شناسایی دام (شماره گوش، بدن، گردن، اسکیچ) [ن = نیم ساعت و ع = یک و نیم ساعت]
 - آشنایی و توانایی صدور انواع کارت شناسایی [ن = نیم ساعت و ع = یک و نیم ساعت]

فضای آموزشی

فضای آموزشی (اعم از کلاس، عرصه، کارگاه کار عملی و ...) مورد نیاز این دوره باید از طریق مرکز آموزش روستاییان استان و یا شهرستان تأمین گردد.
 چنانچه استانی دارای مرکز آموزش نباشد، می بایست از مکانهای مشابه (مطابق دستورالعملهای دفتر آموزش روستاییان) استفاده نماید.

- یادآوری: در هر صورت در زمینه فضای آموزشی دو نکته حائز اهمیت است:
 - فضای آموزشی باید با دستورالعملها و آئین نامه های دفتر آموزش روستاییان مطابقت داشته باشد.
 - یکی از عوامل اساسی ارزیابی این دوره آموزشی کیفیت فضاهای آموزشی خواهد بود.

شرایط قبولی

- کارآموزانی پذیرفته شده نهایی شناخته می شوند که حائز شرایط ذیل باشند:
- ۱- میانگین نمرات درس عملی و نظری وی از ۱۴ کمتر نباشد.
  - ۲- غیبت (موجه و غیرموجه) وی از ۱/۵ کل ساعات دوره بیشتر نباشد.

اعطای گواهینامه

به کارآموزانی که این دوره را با موفقیت بگذرانند توسط مدیریت ترویج و مشارکت مردمی استان گواهینامه مهارت اعطاء خواهد شد.

فهرست مهارتها و تواناییهای کارآموزان (حیطه مهارتی و شناختی)

ردیف	عنوان	صفحه
۱	آشنایی با انواع نژادهای گاو بومی ایرانی و خارجی و اصول نگهداری آنها	۱۶
۲	شناخت و مهارت در خوراک مورد استفاده دام	۱۶
۳	کسب شناخت در مورد نیازهای غذایی گوساله و مهارت در تغذیه گوساله از طریق شیر و آغوز و تغذیه دستی	۱۶
۴	آشنایی با بهداشت زایمان گاو و توانایی در انجام مراحل خشک کردن، ضدعفونی و خوراندن آغوز بعد از زایمان	۱۶
۵	آشنایی با انواع بیماریهای انگلی داخلی و خارجی و مهارت در استفاده از داروهای لازم متناسب با بیماریها	۱۶
۶	کسب شناخت مهارت در ضدعفونی، سمپاشی و شعله دادن جایگاه برای جلوگیری از بیماریها	۱۶
۷	شناخت هدف و نحوه حذف شاخ گوساله و مهارت در حذف و سوزاندن شاخ گاو	۱۷
۸	آگاهی از فرایند شناسایی دام و مهارت در تهیه شناسنامه و ثبت مشخصات و کارت شناسایی	۱۷

استاندارد مهارت و آموزشی: «تربیت کارگر ماهر پرورش دهنده گوساله بومی»

رشته: پرورش دام

ردیف	عنوان توانایی و مطالب تئوری	عملیات کارگاهی	زمان		نام و مشخصات وسایل و تجهیزات
			روز	ساعت	
۱	شناخت نژادهای گاو بومی ایران و نژادهای اصیل خارجی آشنایی با نژادهای ایرانی (سرابی، سیستانی، گلپایگانی، تالشی، نجری و دشتیاری) آشنایی بانژادهای اصیل خارجی (هلشتاین، براون سوئیس، جرزی) آشنایی با اصول نگهداری پرورش گوساله	نمایش فیلم و اسلاید	۱/۵	۳	وایت برد، ماژیک، تلویزیون، اورهد، ویدئو، اسلاید، نژادهای مورد نظر، فیلم نژادهای مورد نظر (از هر کدام یکسری)
۲	توانایی تهیه خوراک دام آشنایی با مواد خوراکی مورد استفاده ۲-۱-۱ مواد علوفه‌ای ۲-۱-۲ مواد کنسانتره ۲-۱-۳ سیلاژ ۲-۲ آشنایی با نحوه تهیه خوراک ۲-۳ آشنایی با نحوه نگهداری مواد خوراکی	انجام عملیات تهیه خوراک (تهیه سیلاژ کنسانتره، آماده‌سازی علوفه) بازدید از کارخانه تهیه خوراک دام	۳	۶	وایت برد، ماژیک، چند نمونه از مواد غذایی دام، اورهد (از هر نمونه یک مورد)
۳	توانایی خوراک دادن آشنایی با احتیاجات غذایی گوساله آشنایی با اهمیت شیر و آغوز در تغذیه گوساله آشنایی با دستگاه گوارش گوساله و قسمتهای مختلف آن آشنایی با روشهای تغذیه گوساله و خوراندن شیر و آغوز ۳-۴-۱ تغذیه مستقیم گوساله از مادر ۳-۴-۲ تغذیه دستی ۳-۵ آشنایی با نحوه تقسیم بندی گوساله (از نظر وزن و سن)	انجام عملیات تغذیه گوساله	۲	۴	وایت برد، ماژیک، اورهد، سطل
۴	توانایی مراقبت از گوساله تازه متولد شده ۴-۱ آشنایی با رعایت نکات بهداشتی در زایمان ۴-۲ کمک به زایمان گاو ۴-۳ خشک نمودن گوساله ۴-۴ آشنایی با نحوه ضد عفونی بند ناف ۴-۵ آشنایی با مواد ضد عفونی کننده متداول ۴-۶ آشنایی با نحوه خوراندن آغوز	کمک به زایمان گاو، خشک نمودن گوساله و ضد عفونی بند ناف خوراندن آغوز به گوساله	۲	۴	وایت برد، ماژیک، اورهد، لوازم اولیه بهداشتی، مواد ضد عفونی کننده به مقدار کافی
۵	توانایی خوراندن دارو آشنایی با اهمیت رعایت اصول بهداشتی و پیشگیری از بیماریها	نمایش اسلاید از علائم بیماریها	۲	۴	وایت برد، ماژیک، اورهد، انواع داروهای

استاندارد مهارت و آموزشی: «تربیت کارگر ماهر پرورش دهنده گوساله بومی»

رشته: پرورش دام

نام و مشخصات وسایل و تجهیزات	زمان		عملیات کارگاهی	عنوان توانایی و مطالب تئوری	ردیف
	روز	ساعت			
متداول، وسایل دارو خوران (از هر کدام یک مورد)			خورانیدن دارو به گوساله	آشنایی با بیماریهای عفونی گوساله (اسهال گوساله، پنومونی)	۵.۲
				آشنایی با بیماریهای انگلی رایج	۵.۳
				آشنایی با بیماریهای انگلی داخلی (اسکاریس، تینازیس)	۵.۳-۱
				آشنایی با بیماریهای انگلی خارجی (کنه، شپش)	۵.۳-۲
				آشنایی با داروهای متداول (انواع آنتی بیوتیکها)	۵.۴
آشنایی با نحوه مصرف دارو از طریق دهان	۵.۵				
وایت برد، ماژیک، اورهد، لوازم اولیه ضد عفونی، شعله افکن انواع سموم، سمپاش	۴	۲	انجام عملیات ضد عفونی و سمپاشی انجام عملیات شعله افکنی	توانایی ضد عفونی، سمپاشی و شعله دادن جایگاه	۶
				آشنایی با اصول فنی ایجاد جایگاه	۶.۱
				آشنایی با انواع مواد ضد عفونی کننده و سموم	۶.۲
				رقیق نمودن سموم	۶.۳
				آشنایی با نکات مهم در استفاده از مواد سمی	۶.۴
				نحوه سمپاشی جایگاه	۶.۵
نحوه شعله دادن و سوزانیدن جایگاه	۶.۶				
وایت برد، ماژیک، اورهد، وسایل شاخ سوز، لوازم اولیه بهداشتی، وسایل شاخ بری	۴	۲	انجام عملیات شاخ سوزی	توانایی حذف شاخ	۷
				آشنایی با اهمیت حذف شاخ	۷.۱
				آشنایی با زمان مناسب حذف شاخ	۷.۲
				روشهای حذف شاخ (شاخ بری و شاخ سوزی)	۷.۳
				نحوه سوزاندن شاخ در گوساله	۷.۴
آشنایی با رعایت نکات بهداشتی در حذف شاخ	۷.۵				
وایت برد، ماژیک، اورهد، انواع کارت شناسایی، انواع شماره گوش، گردن، پنس شماره زنی، وسایل شماره زنی کبل (ازت مایع)	۴	۱/۵	ثبت مشخصات و تهیه شناسنامه، انجام عملیات شماره زنی	توانایی ثبت مشخصات و تهیه شناسنامه	۸
				آشنایی با اهمیت ثبت مشخصات و تهیه شناسنامه	۸.۱
				آشنایی با روشهای مختلف شناسایی دام (شماره گوش، بدن، گردن، اسکیچ)	۸.۲
آشنایی با انواع کارت شناسایی	۸.۳				
	۳۲	۱۶		جمع	

کد:

ضمیمه

کد:

پرسشنامه نظرخواهی از استاندارد آموزشی

بخش اول: ویژه مربیان آموزشی

مربی گرامی، پرسشنامه حاضر بمنظور گردآوری نظرات شما جهت بهبود شرایط آموزشی و اصلاح استانداردهای آموزشی تهیه شده است لطفاً با ارائه پاسخ دقیق ما را در جهت اصلاح کاستی‌های یاری نمائید.

مشخصات مربی:

مدرک تحصیلی .....
 عضو جهاد
 غیر عضو جهاد

سابقه تدریس $\frac{\text{داخل جهاد} = \text{سال} \quad \square \quad \text{ماه} \quad \square}{\text{خارج از جهاد} = \text{سال} \quad \square \quad \text{ماه} \quad \square}$ شهرستان محل خدمت: .....

۱- آیا مدت زمان پیش‌بینی شده در استاندارد برای ارائه سرفصلهای درسی مناسب است؟

بله خیر در صورتیکه پاسخ منفی است موارد دیگری که بنظرتان می‌رسد بنویسید.

.....
.....

۲- آیا شروط پیشنهاد شده در استاندارد جهت شرکت کارآموزان مناسب و مقتضی بود؟

بله خیر در صورتیکه پاسخ منفی است موارد دیگری که بنظرتان می‌رسد مرقوم فرمایید.

.....
.....

۳- بنظر شما آیا فرصتهای شغلی پیشنهاد شده در استاندارد مناسب است؟

بله خیر در صورتیکه پاسخ منفی است موارد دیگری که بنظرتان می‌رسد بیان فرمایید.

.....
.....

کد: .....

۴- بنظر شما آیا موارد و عناوین غیر ضروری در استاندارد (جدول مهارت و آموزشی) ملاحظه می شود؟

در صورتیکه پاسخ مثبت است ضمن بیان دلایل، شماره ردیف عناوین مذکور را ذکر نمایید. بله خیر

شماره ردیف	دلایل

۵- بنظر شما آیا در استاندارد واژه و اصطلاح غلط و یا دشوار و غیر مرسوم مشاهده می شود؟

در صورتیکه پاسخ مثبت است واژه پیشنهادی را ارائه نمایید. بله خیر

شماره ردیف	واژه یا مفهوم نادرست	واژه یا مفهوم اصلاحی و پیشنهادی

۶- بطور کلی آیا در استاندارد جدول مهارت و آموزشی ضرورت دارد تغییرات (موردی - اساسی) انجام شود؟

در صورتیکه پاسخ مثبت است نظر تان را در جدول ذیل بنویسید. بله خیر

ردیف	عنوان توانایی و مطالب تئوری	کارگاه آموزشی	زمان		وسایل و تجهیزات
			نظری	عملی	

۷- آیا شرایط مربوط به میزان تجربه و تحصیلات مربیان برای تدریس در دوره آموزشی مناسب است؟

در صورتیکه پاسخ منفی است موارد دیگر را مرقوم فرمایید. بله خیر

۸- در صورتیکه نظرات و پیشنهاداتی دارید که می تواند ما را در بهبود برنامه های آموزشی کمک و یاری نماید آنرا مرقوم فرمایید.

آدرس: لطفاً پس از پاسخ به سئوالات، پرسشنامه را در اختیار مجری قرار دهید.

پرسشنامه نظرخواهی از استاندارد آموزشی

بخش دوم: ویژه کارآموزان دوره

کارآموز محترم پرسشنامه حاضر بمنظور گردآوری نظرات شما جهت بهبود شرایط آموزشی و اصلاح استانداردهای آموزشی تهیه شده است لطفاً با ارائه پاسخ دقیق ما را در جهت اصلاح کاستی‌ها یاری نمائید.

مشخصات:

میزان سواد: ..... شغل: .....
شهرستان یا روستای محل زندگی: .....

۱- تا چه حد مطالبی را که در طول این دوره، آموزش داده شد قبلاً می‌دانستید؟

کم متوسط زیاد خیلی زیاد

۲- موضوعات و مطالبی که در طول این دوره آموزش داده شد، تا چه اندازه درارتباط با مسائل شغلتان بوده است؟

کم متوسط زیاد خیلی زیاد

۳- بنظر شما آیا وسایل و ابزار آموزشی بکارگرفته شده در طول دوره، کافی و مناسب بوده است؟

بله خیر

۴- آیا ساعات مربوط به انجام آموزشهای عملی برای یادگیری شما کافی بوده است؟

بله خیر

۵- آیا در طول این دوره، بازدید علمی داشته‌اید؟

بله خیر

در صورتیکه پاسخ مثبت است، لطفاً بفرمایید این بازدید برای شما تا چه اندازه مفید بود.

کم متوسط زیاد خیلی زیاد

کد :

۶- اگر جهادسازندگی دوره دیگری را در ارتباط با شغلتان برگزار نماید آیا شما مایل هستید در آن دوره

خیر

بله

شرکت کنید؟

۷- در صورتیکه پیشنهاد یا انتقادی در مورد اجرای دوره دارید آنرا بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

لطفاً بعد از اینکه سئوالات را پاسخ دادید، پرسشنامه را در اختیار مجری دوره قرار دهید.

کد:

پرسشنامه نظرخواهی از استاندارد آموزشی

بخش سوم: ویژه مجریان آموزشی

مجری محترم پرسشنامه حاضر بمنظور گردآوری نظرات شما جهت بهبود شرایط آموزشی و اصلاح استانداردهای آموزشی تهیه شده است لطفاً با ارائه پاسخ دقیق ما را در جهت اصلاح کاستی‌های یاری نمائید.

مشخصات مجری:

مدرک تحصیلی: ..... رشته تحصیلی: .....

مسئولیت: ..... شهرستان محل خدمت: .....

۱ - بنظر شما میزان استقبال روستاییان، بهره‌برداران و تولیدکنندگان جهت ثبت نام در این دوره تا چه حد است؟

کم متوسط زیاد خیلی زیاد

در هر صورت دلایل آنرا مرقوم فرمایید.

.....
.....

۲ - بنظر شما آیا شرایط شرکت در دوره و مشخصات کارآموزان در استاندارد مناسب است؟

خیر بله

در صورتیکه پاسخ منفی است مواردی که باید اضافه و یا حذف شود، بنویسید.

.....
.....

کد:

۳- بنظر شما آیا وسایل و تجهیزات آموزشی پیش‌بینی شده در استاندارد قابل دسترسی بوده است؟

بله خیر

در صورتیکه پاسخ منفی است مواردی که باید مورد توجه برنامه‌ریزان آموزشی قرار گیرد را ذکر نمایید.

.....
.....

۴- بنظر شما آیا مشخصات کادر آموزشی (مربیان) پیش‌بینی شده در استاندارد مناسب است؟

بله خیر

در صورتیکه پاسخ منفی است دلایل آنرا بیان نمایید.

.....
.....

۵- لطفاً بفرمایید برای اجرای این دوره با چه مشکلاتی مواجه بودید؟

.....
.....
.....
.....

۶- چنانچه پیشنهاد یا انتقادی در مورد هر یک از عناوین مندرج در استاندارد دارید مرقوم نمایید.

.....
.....
.....
.....
.....

لطفاً بعد از تکمیل پرسشنامه آنرا به مدیریت ترویج و مشارکت مردمی (اداره آموزش روستائیان)

عودت فرمایید.